Ч. 91. Пятниця 25 цьвітня (8 мая) 1903 Рік XIII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій години по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(З парляментарних комисий. — Події на Балкані. — Борба з конґреґациями у Франциї.)

В промисловій комисиї раджено вчера над законом против пияньства. Між иншими принято §. 18 закона після внесеня п. Добошиньского, до котрого прилучив ся також субкомітет. Той параґраф звучить: Коли хто до чотирох тижднів буде в публичних місцях пяний і там може викликати заколот, має бути за ту провину покараний арештом від 1 до 2 тиждні́в, або карою грошевою від 10 до 200 корон В случаю лагодячих обставин може одержати лише напімненє. Против §. 22 обговорюючого право пропінациї промавляли посли Пахер і Шікер. В голосованю показав ся брак комплєту і засіданє закрито. Угодова комисия приймила на вчерашнім засіданю без зміни розділ 5-ий митово-торговельного союза в справі мит, а відкинула внесенє п. Кафтана. — В дискусиї над розділом „пароходна плавба“ обговорював п. Елленбоґен невідрадні відносини в австрийскім тов. „Льльойд“, котре мимо того, що побирає субвенцию від правительства, спроваджує робітників з Грециї і Арабії. Вкінци заявив ся бесідник за предложенем закона в справі достаточної охорони робітників, занятих в корабельних підприємствах. — Комисия митова приймила кілька дальших розділів, як „товари камінні“, „товари глиняні“, „коріня“, „полудневі овочі“ і „тютюн“. Розділ „цукор“ відложено на пізнійше. Дальша дискусия відбуде ся нині.

З Білгорода доносять, що в послідних днях в Македониї відбули ся численні бійки між македоньскими ватагами а турецким війском. В многих битвах ватаги цілком розбито. Коло місцевости Малеш Болгари кидали на турецке військо динамітові бомби. В тій битві погибло 50 Болгарів і 40 Турків. Ватага складала ся з 200 людий, між котрими було 30 випущених з вязниць злочинців. В Кондіні, повіта Кратово, битва тревала цілу добу. Болгари стратили 50 убитих. Коло Скольораза погибло 16 Болгарів. Коло Сміліяни скопельского санджаку битва була дуже завзята і кровава. По болгарскій стороні погибло 57 людий, а по турецкій 180. Коло Ріпниць погибло 10 Болгар а між ними оден капітан; коло Неврокопу погибло 29 Болгар. В повіті Кратово Болгари спалили кілька турецких громад. Болгарскі комітети стягають примусово податок від населеня, а до опираючих ся висилають письма, в котрих грозять смертю на случай, коли би не заплатили жадного податку. В Ґевґелі коло Солуня якийсь Болгарин хотів виконати динамітовий атентат на почтовий будинок. Атентат ударемнено, а Болгарина арештовано. В Царгороді поліция хотіла арештувати на улици недалеко отоманьского банку прилично одітого Болгарина. Коли єго поліцай задержав, арештований витягнув револьвер, стрілив і зачав утікати. Поліцай зачав гнати і стріляти за ним з револьвера, але упав, а Болгарин утік. Австрийский амбасадор в Царгороді одержав з Софії вість, що перебрані Болгари виїхали з Софії до Царгороду і забрали з собою велику скількість динаміту.

Француске правительство веде дальше свою борбу з монастирями. В послідних днях закрито знов кілька найзначнійших монастирів. Полковник 4 полку драґонів в Шамбері Кубертен, одержавши порученє висланя до Шартрез двох шкадрон (против Картузів), вніс телеґрафічно до міністра війни просьбу о димісию. Факт сей викликав велику сензацию. — До Шартрез приїхала судова комисия. Виломано 5 брам, заки дібрано ся до монахів зібраних в каплици. До 1000 осіб з околиці демонструвало в честь Картузів, але до забурень не прийшло. Картузи не хотіли добровільно покинути монастиря, отже жандарми виводили кождого поодиноко. — До 1000 осіб демон-

---

Сто буків.

(З російского).

В половині шістьдесятьох років пробігла всі російскі часописи страшна вість, що 17-літний ґімназиcт, на імя Ґорский, котрий був домовим учителем дітий одного богатого купця і своєю смирностию та моральним поведенєм придбав собі в єго родині і в крузі єго приятелів та знакомих загальну симпатию, вимордував одної неділі всіх членів родини та дві служниці, разом вісім осіб. Хлопець допустив ся сего злочину так холоднокровно і з такою розвагою, що прямо годі було поняти, чи то страшне діло він сповнив в приступі божевільности чи лиш в якійсь цїли. Сего не могли дослідити навіть судиї, кстрі спонукали лише злочинця признати ся до чистого факту, що застрілив з револьвера вісім осіб, а то наперед шість, а відтак двоє. Коли положив трупом наперед четверо дітий купця а потім обі служниці, одно по другім, зачинив помешкане на ключ, вийшов на браму і ждав там так довго, аж повертали з церкви купець та єго жінка.

Ледви узрів молодий проступник подружу пару, що не прочувала нічого злого, як сейчас двома влучними вистрілами положив трупом наперед чоловіка, а потім жінку. Тоді кинув револьвер на бік і дав себе надбігшій товпі спокійно увязнити та завести на поліцию. На питанє карного судиї, длячого допустив ся такого страшного злочину, відповів, що того сам не розуміє і не може пояснити. Суд засудив єго на 15 літ примусових робіт на Сибіри, куди єго вскорі і заслано.

Я був тоді державним прокуратором в Чіта [1]) і оглядаючи раз тюрму в Карі, пізнав ся з молодим вязнем. Зробив на мені дуже некористне враженє. Був дуже маломовний і глядів на кожду людину злобно та понуро. Ніхто не міг єго терпіти, навіть самі злочинці, котрі разом з ним сповняли примусові роботи, говорили з ним нерадо. Так провів він девять літ по части у вязници, по части при підземних роботах, не придбавши собі між своїми товаришами ні одного приятеля. Супротив наглядачів являв ся натомість все дуже слухняним та трудящим і наслідок був такий, що по девяти роках примусових робіт єго переведено до відділу „ісправляющих ся“.

Тоті могли мешкати поза тюрмою, мусіли лише щодень відробити призначену роботу, звану по арештантски „урка“ [2]). Ледви опустив Ґорский вязницю, як одного гарного дня, а іменно на весну, утік в поблизькі гори та ліси. Подібні утечі лучають ся досить рідко, бо кінчать ся для утікачів звичайно смертию в лісах з голоду або тим, що їх зловлять і всадять назад до вязниці. А позаяк зловлених утікачів страшно мучили, так що наслідком сего они умирали, то вязні бояли ся зловленя більше, як голодової смерти, і длятого находять так часто трупів таких утікачів в сибірских пралісах. „Хоч день та мій, і „на волі і смерть красна“ звикли говорити чалдони — так зовуть утікачів в сибірскім говорі — і тому они втікають в ліси, щоби умерти там на воли. Часто на утечи сходять ся разом і продовжають спільну дорогу в означенім напрямі, але в ланцуху, оден від другого кілька кроків, щоби не упасти та не згубити ся.

Сибірскі мешканці сел не лише не ловлять ніколи таких утікачів і не передають їх в руки властий, але противно, заосмотрюють їх в поживу, біле та одіж. Не сьміють они лишень заходити до села в день, а в ночи і то одинцем, оден по другім, не красти в селі, робити бучі і тим подібне.

І Ґорский стрінув ся в своїй утечи з ватагою утікачів. Було їх шістьох. Тоді був він так заморений голодом, що міг лиш з великим трудом волїчи ся і певно був би умер, як би утікачі не мали при собі харчу, котрим поділили ся радо з новим товаришем. Одного дня, коли шістьох утікачів прокинуло ся з глубокого сну, семого товариша вже не було. Кромі него недоставало також сокири, що становила для утікачів одинокий і найпотрібнійший заряд. Не підлягало сумнївови, що Ґорский украв сокиру і втік. Той думки були також шість утікачів. Длятого они приспішили свої кроки і дігнали злодія. Сокиру ніс спокійно на плечи і признав ся також зовсім отверто, що хотів заміняти єї де по дорозі на хліб. Шістьох утікачів обурило ся так дуже невдячностию товариша, що постановили єго на міс-

[1]) Чіта — головне місто провінциї Забайкальская Область у східнім Сибіри, числить около 12.000 мешканців.

[2]) З російского „урок“ — лекция.

струвало перед монастиром Капуцинів в Парижи. Поліция розігнала демонстрантів. Ранено 15 осіб, в тім кількох поліцаїв. Аби не допустити до розрухів, ігумен велів обoронцям монастиря відійти. В монастири лишать ся тілько монахи так довго, аж усунуть їх силою. — Суд ухвалив опечатати монастир Норбертанів. Монастир сильно забарикадований і обсаджений численними приклонниками. Судия і его заступник не послухали візвання, аби монастир опечатати.

Новинки.

Львів дня 7 го мая 1903.

— **Ц. к. краєва рада шкільна** ухвалила з'орґанізувати 1-клясові школи у всхідній Галичині: в Голім равскім, равского повіта; в Дубінці, бучацкого повіта; у Вільхівци, долиньского повіта; в Білокерници, золочівского пов. і в Васильковї, гусятиньского повіта; — замінила: 6-кл. жіночу школу ім. св. Ядвиги в Перемишли на 3-кл. виділову школу жіночу получену з 4-кл. звичайною народною школою; 2-кл. школу в Підмихайлю, калуского повіта, на 4-клясову; 2-кл. школу в Гологорах, золочівского повіта, на 4-клясову; — замінила 1-клясові школи на 2-клясові: в Городку, на львівскім передмістю; в Магдалівці, скалатского повіта; в Різдвянах, теребовельского повіта і в Доброполи, бучацкого повіта; установила посади учителів руско-кат. релиґії в 5-кл. школї в Монастириских і в 5-кл. школї в Турці.

— **Відзначеня в шкільництві.** П. Міністер віроісповідань і просьвіти надав: Іванови Адамчикови, управителеви 5-клясової школи мужеской в Раві, Юриеви Михаловскому, управителеви 4-клясової школи в Мізуни і Іванови Рогальскому, управителеви 4-клясової школи в Настасові, за їх довголїтну і успішну працю титул директора.

— **Вчерашний концерт руских к „Соколів“** випав знаменито як під взглядом музикальним так і ґімнастичним та сьвідчить о гарнім розвою нашого Сокільства і знаменитій управі сего товариства, котра в розмірно короткім часї уміла поставити товариство на тім становищи, на якім оно повинно стояти, та надати єму тої жизненности, яку оно тепер в собі має. По промові голови товариства п. Альфреда Будзиновского, розпочали ся продукциї. Найбільше сподобало ся Саргісіо пана Людкевича, дірiґента хору „Сокола“, деклямация п. Лопатиньского, сьпів п. Оржельского і вправи ґімнастичні, котрі виконували члени „Сокола“ з великою зручностию і точностию. А вже найбільше поводженє на концерті мав п. Людкевич, котрого згаданої композициї, всї, що єї чули, не можуть досить нахвалити ся. Треба тут ще й то згадати, що коли перед концертом відбувала ся проба орхестри фільгармонії з Україньского Саргісіо, прислухував ся їй також перебуваючий тепер у Львові італіяньский композитор Леонкавальо, автор звістних на весь сьвіт „Паяців“. По пробі забажав він пізнати нашого молодого композитора, а коли то стало ся, він висказав єму свое признанє. Не менше гарно випали також продукциї хору „Соколів“ — словом цїлий концерт приніс пашим Соколам честь і славу.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** доносить: Наслїдком усуненя насипу здержано дня 4 с. м. імовірно на 4 дні товаровий рух на части шляху межи стациями Торске а Ворвулинці, зелїзниці Чортків-Залїщики. Особовий і пакунковий рух буде відбувати ся при поїздах ч. 3656 і 3657 з пересїданєм і перевоженєм пакунків. Поїзди ч. 3655 і 1660 будуть їздити аж до часу направи насипу лише межи Чортковом а Тлустим.

— **З Чорткова** пишуть: Дня 10 мая с. р. о годині 4 по полудни відбуде ся сьвяточне отворенє торговлї читальняної і трох філїй тої-ж в Чорткові, а о годині $7\frac{1}{2}$ вечером представленє при ласкавій співучасти Вп. пані К. Рубчакової, артистки львівского народного руского театру. Відограним буде: „Наталка Полтавка“, комедио-оперета в 3-ох відслонах Івана Котляревского. Цїни місць: крісло перворядне 2 кор., другорядне 1 кор., вступ на салю 40 сот., для селян читальників 20 сот. Чистий дохід призначений на торговлю читальняну. З попередного представленя, котре відбуло ся 5 цьвітня с. р., припало на торговлю чит. 80 кор.

— **Войскові музики** у Львові будуть грати в маю: дня 7-го перед намістництвом, дня 12-го в стрийскім парку, дня 14-го в єзуїтскім огородї, дня 19-го перед корпусною командою, дня 22-го перед намістництвом, дня 26-го перед домом інвалїдів, а дня 28-го мая на Високім Замку. Початок о $5\frac{1}{2}$ год. пополудни.

— **Еміґрация до Канади.** Czernowitzer Tagblatt доносить, що минулого понедїлка виїхало до Канади около 200 руских родин з буковиньских сіл Коровия, Молодия, Юрківці, Сатульмаре і Волока. Еміґранти виглядали нужденно як послїдні жебраки.

— **Довірочні збори в цїли уладженя господарского віча у Львові.** Дня 28-го цьвітня с. р. зібрав ся гурток людий, запрошених товариством „Сільский Господар“, в сали тов. „Просьвіти“ і урядив: 1. Товариство „Сільский Господар“ має змінити свій статут в тім напрямі, що осідком товариства має бути Львів і що товариство для успішної дїяльности в цїлім краю має закладати свої відділи і кружки по цїлій Галичинї. По переведеній зміні статутів тов. „Сільский Господар“ має скликати загальні збори у Львові так для вибору виділу як і обговореня дальшої дїяльности. 2. Ухвалено резолюцию до виділу тов. „Просьвіти“, щоби уладив секцию рільничу. 3. При співучасти тов. „Просьвіти“ і „Господарскої Спілки“ має тов. „Сільский Господар“ скликати до Львова ширші збори за запрошенями на день 10 червня с. р. На зборах сих мають виголосити ся отсї реферати: а) Загальний образ малоземельного господарства в Галичинї; б) поправа рільної господарки; в) годівля рогатої худоби, коний, безрогів і дробу; г) молочарство і обірник; д) пасічництво і садівництво; е) дрібний промисл; ж) асоциация; з) справа ґазети господарскої. Загального віча поки-що не ухвалено, а то з тої причини, що

ци повісити, „щоби був пересторогою для других“. Щоби вкоротити его муки, постановили повісити его в „сибірский спосіб“, т. є не за голову, але за ноги, і не на однім дереві, але на двох.

В тій цїли пригнули вершки двох сусїдних молодих, але кріпких дерев до землї і привязали до них ноги засудженого, так що він, коли пущено верховітя, повис на них з розпростертими ногами і головою долів. Підчас того всего як і підчас звисаня на деревах молодий чоловік не видав із себе слозечка, а коли вскорі потім на его льняних штанах показала ся кров, він анї не скривив ся. Лиш очи замкнули ся спокійно як до сну. Переконані, що висїльник незадовго буде роздертий на двоє, шістьох утїкачів вирушило в дальшу дорогу.

* * *

Минуло пятьнайцять лїт від утечи Горского з Кари. Одного дня я мусїв в службі від'їхати до Усоле [3]). Прибувши там, я пересмотрив передовсїм тамошну копальню соли. Тодї була она власностию держави і давала занятє яким 2000 мужеских і женьских вязнів. Оден з них жалував ся на лихе поведенє наглядачів фабрики з робітниками і я мусїв проте дїло розслїдити. Коли одного дня я йшов опять до сеї фабрики, щоби спитати управителя про дещо, мало не дістав ся під колеса гарної повозки. Над'їхала дуже швидко із заду а була запряжена в два величаві, огнисті, чорні як смола, конї.

В повозцї сидів молодий, хороший чоловік в елеґантній, модерній, европейскій одежи. Поздоровив мене приязно, знявши чемно капелюх, неначе хотів перепросити мене за страх, якого менї нагнав его візник. Я відклонив ся і прямував дальше до управителя фабрики. Був при тім дуже цікавий, хто се той елеґантно одїтий молодий чоловік, знаючи добре, що в Усоле богатих людий нема.

Війшовши до контори управителя фабрики, застав я там не лише его, але також і молодого чоловіка. Управитель спитав мене, чи я з ним знакомий, а коли я заперечив, представив нас взаїмно. Молодий чоловік вийшов відтак з контори і я лишив ся з управителем сам оден.

— Хто сей молодий добродій — спитав я управителя.

— Якийсь Варилов, бувший студент московского университету, — відповів управитель і додав по хвили: — Зробив дурницю, але тепер з него дуже хороша людина.

— Чомуж він сидить в Усоле, що він тут властиво робить? — питав я дальше.

— Так, ви-ж не чули его історії? Замордував в Москві лихваря і его кухарку і за се дістав ся на 12 лїт примусових робіт на Сибір — відповів управитель.

— На таке він є звичайним вязнем — замітив я.

— Очивидно — відповів управитель спокійно. — Він тут вже третий рік, а що поводив ся дуже добре і при тім зовсім не є дурним, противно образованим чоловіком, то я уживаю его до фабрики. Впрочім поручило менї его кількох висших урядників в Іркутску та Москві і я бою ся дїлати против волї сих панів.

— А чи не боїте ся ви, що дїло може дістати ся до відомости висших властий і ви можете задля сеї людини мати неприємности? — замітив я.

— Кажу-ж вам, що висші урядники з Іркутска та Москви прямо приказали менї приняти сего чоловіка і поводитись з ним людяно — відказав урядник.

Я постановив не питати управителя вже більше і полагодивши дїло, опустив відтак Усоле.

* * *

Опять минуло чотири роки, коли раз я одержав приказ удати ся в пильнім урядовім дїлї до Верхнайдиньска [4]). Тут заїхав я до знакомого купця і пішов відтак за своїми орудками. Та яке було мое здивованє, коли після повороту зі суду я найшов на столї моеї комнати хорошу візитову карту з золотими берегами та іменем Варилова. Я покликав до себе господаря дому і спитав его, хто то сей Варилов, що полишив у мене візитову карту. „То зять нашого команданта, оберста К.“ — відповів купець. Коли на другий день я зложив візиту оберстови К., що був моїм добрим приятелем, вийшов до нас з сусїдної комнати его зять Варилов і приступивши до мене з простягненими руками, як давний знакомий, сказав: „Здорові були, пане прокуратор!“ Ми посїдали відтак при столї і оберст оповів менї, що его донька-одиначка вийшла замуж за Варилова, та на жаль померла зараз по весїлю

— Чи вас уласкавили? — спитав я Варилова.

— Нї, але мому шуринови маю завдячити, що мене перенесли сюди і що я став его зятем — відповів молодий, все ще гарний і статний чоловік.

— Як міг вам — спитав я дальше — управитель фабрики позволити опускати Усоле. Атже після закона не вільно змінити місце побуту....

— Я не міг видержати там довше без товариства. Тут хоч маю з ким жити....

— Вас можуть кождої хвилї зрадити і відтак засудити як утїкача — кажу дальше.

— Нї, се неможливе — відповів він гордо. — Ви говорите як прокуратор. Алеж ми зносимо ся з собою як добрі люди, тому сподію ся, що ви як давний приятель мого шурина не схочете мене зрадити....

— Очивидно нї, бо менї ви не підлягаєте — відповів я, причім оберст стиснув менї руку а молодий чоловік навіть обняв мене і поцїлував.

— Я дивував ся безцеремонности, з якою поводив ся сей молодий чоловік з інтеліґентними людьми, котрі лише з огляду на оберста терпіли его в своїм товаристві. Лише жіночий сьвіт не крив ся зі своїми симпа

---

[3]) Карна кольонія над рікою Ангарою, около 8 миль від Іркутска.

[4]) Повітове місто в Забайкалскій Области, числить 12.000 мешканців.

більша часть зібраних не видить в таких вічах правдивого хісна та що звичайно в таких разах кінчить ся на голословних резолюциях, котрих виконати ніхо не гадає. Огже є надія, що орґанізация на поли господарства поступить бодай одним кроком наперед. — З Виділу тов. „Сільский Господар“.

— **Крадежі в церкві**. З нагоди празника сьв. Юра зібрав ся в соборній церкві сьв. Юра у Львові великий здвиг народа, а при тім не бракло і злодіїв, котрі при тих нагодах мають своє жниво. Пять особам украли они в хвили коли ті молили ся, значнійші суми а разом около 220 корон. Крім того вкрадено з престола Матери Божої вота а то один перстінь звичайний а один печатковий (сиґнет) ваги чотирох дукатів. Кількох злодіїв арештувала поліция і взяла зараз під ключ.

— **Огонь.** В Кукизові, повіта львівского, вибухоногди огонь і знищив около 300 будинків. Президия ц. к. Намістництва вислала погорільцям 1000 К запомоги.

— **Самоубийства**. Нині в полудне відобрав собі жите вистрілом з револьвера казарник Манк, посесор каварні Центральної (Валїхевича) при Галицкій площи. Причиною самоубийства були, здаєсь, лихі відносини фінансові. — В Станиславові утопила ся в керници Антонина Лїтиньска, панна літ 28, донька емеритованого землеміра евіденцийного. Причиною самоубийства був розстрій нервовий. — В Бережанах утопила ся в ставі 14 лїтна Чорна Роттенберґ, що була на вихованю у свого діда. Причина самоубийства не звістна.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Відень 7 мая. Корабель „Арпад“, що стояв в пристани Поля, одержав приказ від'їхати до Солуня.

Будапешт 7 мая. Положенє в Хорватиї, як доносять до тутешних часописий, незвичайно грізне. Pesti Naplo доносить навіть, що Мадяри в Хорватиї не певні жития. В кількох повітах заведено стан облоги.

Константинополь 7 мая. Доносять, що в Скоплію арештовано 20 найвизначнійших альбаньских аґітаторів.

Рим 7 мая. Цісар Вільгельм від'їхав вчера по полудни з синами до Німеччини.

Софія 7 мая. Тутешні часописи принесли вчера вістку, немов би на раді турецких міністрів постановлено війну. Однако в урядових кругах не привязують до тої поголоски ваги.

Надіслане.

Рідка случайність! Практично-методичний курс науки **язика анґлійского, ви**силає письменно в тиждневих лекциях з виговором, за нагородою 2 К місячно. Vickers-**Янковский**, учитель в Голини коло Калуша, почта в місци.

— **„Зарваницю“**, леґенди В. Щурата (друге виданє) можна купувати і замовляти лиш в „Книгарни Ставропигійскій“ по 20 сот. за примірник (з почтовою пересилкою 25 сот.)

Оповіщене

Повідомляє ся Р. Т. Всеч. Духовеньство, що Міский музей у Львові купує і дає найвисші ціне за старі ризи церковні, капи, дальматики, як також всяку церковну утвар.

Дирекция промислового музея.

тиями до молодого чоловіка. Двоє дівчат, з найліпших родин, з котрими він обіцяв женити ся та зробив їх лише нещасливими, відобрало собі жите. Тоді доперва ціле порядне товариство місточка вибухло обуренєм на зухвалого Дон Жуана, тим більше, що грав фальшиво в карти і допустив ся навіть крадежий підчас своїх відвідин у ріжних родин. Постановлено отже при викритю ще одної крадежи або фальшивої гри вибити его публично буками.

Та до сего не прийшло, бо на щастє молодого драба прибув до Верхнайдиньска підчас візитацийної обїздки по провінциї провізоричний управитель і заїхав до оберста. Тут вже вспіли шурин і зять настроїти управителя провінциї в свою користь і коли на другий день відбув ся пир, устроєний в его честь заходом місцевих урядників та купців, управитель представив зібраним гостям Варилова як свого приятеля і виявив бажанє, щоби его шанували та любили.

Скоро по відвідинах управителя провінциї оберст К. мусів удати ся в службовій справі до Іркутска. Перед від'їздом передав свому зятеви всї ключі і просив его уважати на дім. Та ледви шурин від'їхав, зять повідчиняв всї шуфляди та шафи і позабирав з них всї вартісні річи. Відтак забрав всї годинники, футра, одїж, килими і т. п. і продав всьо одному перекупневи за 2000 рублїв. З тим всїм добром утїк. Сим разом ему не пощастило ся, бо слуги оберста повідомили про грабіж поліцийну власть, котра в скорі дістала пташка в свої руки. Приїхав оберст і дізнавшись про діло, просив ґубернатора не видавати зятя карному судови, бо він сам, оберст, покарає вже его найліпше. Коли ґубернатор на се згодив ся, оберст прикликав на своє подвірє десятьох вояків і велїв уставити сильну лаву. Відтак приніс два тонкі, але кріпкі буки і передав їх двом воякам. Вкінци велїв привести зятя.

Явив ся зять і оберст приказав ему положити ся на лаві спиною до гори. Молодий чоловік простягнув ся, не мовлячи слова. Тоді оберст приказав шістьом воякам держати лежачого кріпко за голову, рамена та ноги, підчас коли два прочі мусїли валити буками по спині. Після пятьдесятого удару велїв оберст двом иншим воякам взяти ся до буків, аж поки не начислив їх сто! Варилов не видав із себе одного звука, лиш стогнав крізь затиснені зуби. Тоді оберст велїв відставити его до Петровского Заводу[5]) і умістити між вязнями тамошних фабрик.

* * *

В роцї 1899 найшов ся я опять за службовим дїлом в Карі. Коли одного дня я сидїв в своїй кватирі і переглядав акти, заїхали перед дім санки і за хвилю війшов до середини кріпкий, може 50 лїтний чоловік, що став захвалювати в сибірскім жарґонї сьвіжі яйця, риби, оріхи, сьвічки, мило і т. и. Я став мимохіть розглядати ся в его крамі, коли нагло перекупень скрикнув:

— Пане прокуратор, здорові були! Ви тут?

Я видивив ся на незнакомого.

— Алеж не пізнаєте мене? Я ваш давний приятель — Варилов!

— Так?... Звідкиж ви прийшли до такого стану, до такого ремесла? — питаю.

— Зовсім просто — відповів. — В Петровскім Заводї я пробув три роки, а що поводив ся примірно, мене уласкавили. Потім я оженив ся з донькою купця і подорожую, як бачите, з інтересом.... Тепер не називаю ся вже Варилов, але так, як давно, заким став злочинцем, именно Ґорский.... Вже шістьнайцять лїт так живу і добре менї з тим. Тих сто буків, які велїв всипати менї оберст, зробили мене порядним чоловіком.... Але я мушу дальше, мене жде 63 верст дороги. Прощавайте і майте ся гаразд!

За хвилю роздались на улици дзвінки санок, котрими Ґорский поїхав в свою дорогу.

— Отже сто буків вистало, щоби із зьвіряти в людскім тїлї вчинити правдивого чоловіка! — сказав я голосно до себе і в моїй голові стали роїтись всїлякі думки про дивну людску сюдьбу.

[5]) Карна кольонія, 14 миль від Верхнайдиньска.

Виданя
Руского педаґоґічного Товариства.

у Львові, ул. сьв. Софії ч. 9а).

Виданя без образків.

***Молитвенник** народний 30 сот., в полотно оправлений по 40 сот. **Др. Л. Кельнер:** Коротка история педаґоґії 60 с. ***Китиця желань** 2. розширене виданє 40 с. ***Читанка** ч. I., III., IV. опр. по 40, без оправи по 20 с. ***Ів. Левицкий:** Попались. Різдвяні сцени 20 с. ***Вол. Шухевич:** Записки школяря 40 сот. ***Тарас Шевченко:** Кобзар для дїтий 30 с. **Гордїєнко:** Картагинцї і Римляни 20 с. ***Юлїй Верне:** Подорож довкола землї 1. Кор. 20 с., опр. 1 кор. 50 с. **Др. Мих. Пачовский:** Замітки до науки рускої мови 60 с., Билини і думи 20 с. **Дзвінок з р.** 1894 4 К. **Др. Мандибур:** Олїмпія 40 с. **Віра Лебедова:** Гостинець дїтям 50 с. ***Василь В-р.** Джонатан Свіфт. Подорож Ґулївера до великанів 50 с. ***Мальота:** Без родини 80 с., опр. 1 К. 10 с. ***А. Глодзїньский:** Огород шкільний 1 К. 20 с. **Сальо:** Непос, учебник для III кляси ґимназ. 1 К. 30 с. **Kokurewicz Józef:** Podręcznik dla kancelaryi szkolnej 60 с. ***А. К.:** Робінзон неілюстрований 20 с. **О. Нижанковский:** Батько і мати, двосьпів з фортепяном 20 с. ***Днїпрової Чайки:** Коза дереза 50 с. **Мапа** етноґрафічна Руси-України 40 с. **Барановский:** Приписи до іспитів 40 с. **Дзвінок** з р. 1895, 1897—1900 по 4 К. **Вол. Шухевич:** Від Бескида до Андів 30 с. ***Ів. Франко:** Абу Каземові Капцї 40 с. **Дзвінок** з р. 1901 6 К. **Остап Макарушка:** Короткий огляд русько укр. письменьства 30 с. ***Т. Шевченко:** Кобзар 2 К., опр. 2 К. 40 с., в пол. 2 К. 70 с. ***Ів. Франко:** Коли ще зьвірі говорили, казки для дїтий 80 с., опр. 1 К. 10 с. **Віра Лебедова:** Малі герої 50 с., опр. 70 с. ***Ів. Спілка:** На чужинї 40 с., опр. 54 с. **Стефан Пятка:** Дарунок для дїтий 40 с., опр 60 с. ***Оповіданя для дїтий** 40 с., опр. 54 с. ***Мих. Коцюбиньский:** Оповіданя 40 с., опр. 54 с. ***Олекса Катренко:** Оповіданя 40 с., опр. 54 с. **Василь В-р:** Подорож до краю Ліліпутів 50 с., опр. 64 с. ***Л Кримский:** Переклади 40 с., опр. 54 с. **Картки** з історії Руси-України. 40 с. ***Д. Н. Мамина-Сибіряка:** Дитячі оповіданя 30 с., опр. 44 с. ***А. Пушкін:** Байки 30 с. ***Марко Вовчок:** оповіданя I. часть 30 с.; опр. 44 с. ***МартаБорецка:** істор. оповід. 40 с., опр. 60 с. ***Ковалїв Стефан:** На прічках, оповід. 30 сот., опр. 44 сот. ***Др. Мих. Пачовский:** Народні Думи з поясненями, I. ч. 40 с., опр. 60 сот. ***Гр. Л. Толстой** Казка 40 с., опр. 54 с. ***Поеми О Кониського:** 30 с., опр. 44 с. *Покараня Лож, комедийка Кучальскої 20 с., опр. 34 с. **Оповіданя М. Вовчка.** II. ч. Інститутка 40 с., опр. 60 с. *Дивні пригоди Комаха Санґвіна, I. част. 40 с., опр. 70 с. *Перша китичка для малих дївчат, Е. Ярошиньскої 20 с. *Малий сьпіваник 20 сот. ***Клявдия Лукашевич:** Серед цьвітів, комедия в 2 діях 16 с., опр. 30 сот. *Друга китичка для малих дївчат, Е. Ярошиньскої 20 с., обі опр. 54 с. **Шекспір** в повістках 30 с., опр. 60 с. **Дві могилї**, Королевского 18 с., опр. 32 с. Анґлійскі казки, 24 с., опр. 38 с. ***Леоніда Глїбова:** Байки 10 с. ***В. Чайченко:** Олеся; Комар; Два оповіданя по 10 с., Дума про княгиню Кобзаря 10 с. **Днїпрової Чайки**, Казка про сонце та его сина; Писанка по 10 с. **Учитель** на р. 1890—1900 по 2 К. з р. 1901 по 4 Кор.

Книжки, назначені **зьвіздкою**, *апробовані Радою шкільною* на нагороди пильности до шкіл народних, Інститутка і Шекспір в повістках до шкіл виділових, а „Огород шкільний“ поручений до бібліотек шкільних.

Замовляти можна в товаристві педаґоґічнім у Львові ул. сьв. Софії ч. 9 а, в книгарні Наукового Товариства імени Шевченка, ул. Чарнецкого ч. 26. і в книгарні Інституту Ставропигійского ул. Руска ч. 3.

Хто купує книжки на суму 10 К і висше в самім товаристві, дістає 10% рабату. Виданя ілюстровані ч. 96—100 продає ся без рабату.

Книжки висилає ся за готівку або за посліплатою.

При замовленях треба дочислити оплату почтову

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).